

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECEN, Piac-utca 49. szám.
Helyben:	Vidéken:		
Egy hóra. . . . . 1 kor. Egy hóra. . . . . 1 kor. 50 fill. Negyedévre . . . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "			

ERŐSS LAJOS.

A magya rkálvinizmus és Debrecen nagy halottját ma kísérte Debrecen népe és a tiszántuli kerület majdnem minden községének küldöttsége utolsó utjára. Az impozáns menet, az óriási részvét, a gyászoló tömeg nagyobb pompája volt a nagy gyászank, mint a koszoruk minden virága, amit a koporsóra helyezni tudtak volna a kegyeletes szívek. Ma már a püspökladányi temető csöndes rögei alatt nyugszik a szeretet minden jelével körülvevett nagy halott. Csöndes álmát nem zavarják földi gondok és fekete sirdombján nemsokára virágot fakaszt a szeretet és a tavasz.

A temetés minden részletében megnyilatkozott az, hogy tiszteletben tartják a nagy halott végső rendelkezését azok, akiknek az szólt. Nem volt sem virág, sem koszorú, nem volt sem művészi, sem mesterséges fény és pompa, nem voltak divatos szónoklatok, hosszú okoskodások, nem volt semmi, semmi, ami nem a szívből fakadt volna. A meghatott gyászolók könnyei, a szürke, virágtalan érckoporsó, a rövid, de költői szépségekben, emberi érzésekben, vallásos erőben gazdag ima, amely szívből fakadt s szíveken át a nagy Istenhez szólt, mégis mind szebb volt a legcsillogóbb pompánál, az aranydiszkeknél és minden világi hiúságnál.

Magyarország kálvinista népének minden rétegét képviselték a megjelent gyászolók, a legmagasabb rendűektől kezdve a legalacsonyabbig itt volt mindenki.

Lehetett már fényben, külső díszben nagyobb temetés is, de olyan szeretettel, részvéttel pompázó, mint a mai, nem. Mintha Magyarország népe érezte volna, hogy a magyar kálvinizmus egyik legerősebb oszlopa dőlt ki az elhunyt püspökkel. A messze földről idezarándokolt gyászoló közönség óriási tömege megtöltötte az egész Piac-utcát a nagytemplomtól a vasutállomásig, a hova a koporsót az óriási néptömeg kiskísérte. S ugyancsak óriási néptömeg kísérte végig Püspökladány utcáin a halott püspököt örökös nyugovó helyére, ahol Erőss Lajos tovább álmodja színes, szépséges álmait,

amelyeknek valóra váltása immár az utódnak lesz a föladata.

Gyászban a város.

Két nap óta mély gyászban volt Debrecen városa. A házakon lengett a fekete lobogó s a templomok harangjai szomorúan zugtak bele a gyászos hangulatba. A kollégium előtt sűrű tömegben állott a közönség napokon át, hogy még egyszer lássa a szeretett, nagy halottat, akinek koporsóját azonban már tegnap reggel leszögezték.

Tegnap és ma érkeztek meg az egyházak és kerületek küldöttségei, az egyházi férfiak, lelkészek s a hivatalok és hatóságok képviselői. Reggel megkondultak újból a harangok, szomorú szívvel hirdetve, hogy megérkezett a legutolsó ut szomorú ideje.

A Fűvészkert-utcát teljesen rendbe hozták s már a kora reggeli órákban díszbe öltözött gyalogos és lovasrendőrök tartották fenn az utcákon a rendet. A kollégium ajtajánál a város díszbeöltözött hajdúi teljesítettek szolgálatot, míg a nagytemplom körül s az Egyház-téren a tüzoltóság állott sorfalat és vont kordont, hogy a nagy tömegben a gyászmenet alkalmával zavar ne legyen. A közlekedést a temetés idejére a Piac-utcaról és a nagytemplom környékéről leterelték. A Fűvészkert-utca és az Egyház-tér elején a különböző iskolák ifjúsága állott levett kalappal sorfalat. A kollégiumi ifjúság, a theologusok és akadémiai hallgatók pedig a kollégium udvarán foglaltak helyet és teljesítettek szolgálatot a rend fenntartása érdekében.

Lassankint megérkeztek a küldöttségek úgy az idegenek, mint a helybeliek s elhelyezkedtek a kollégium udvarán, ahol a gyászszertartás első része lefolyt. A helybeli küldöttségekben képviseltette magát a debreceni közhivatalok, intézetek, egyesületek és testületek mindegyike.

A gyászszertartás.

Már kilenc órakor a kollégium udvarán nagy tömeg várta a gyászszertartás megkezdését. A gyászoló család és a hölgykö-

zönség részére ülőhelyekről is gondoskodott a rendezőség. Kilenc óra után megérkeztek a küldöttségek, az esperesek, a lelkészek és azok a kiválóságok, akikkel az elhunyt baráti összeköttetésben állott.

A gyászolók között ott voltak Tisza István gróf, Antal Gábor református püspök, Dokus Ernő kir. kamarás főgondnok, György Endre volt földmivelésügyi miniszter, Baska Lajos, az egyetemes konvent előadója, Petri Elek fővárosi lelkész, Antal Géza országgyűlési képviselő, Szabolcska Mihály temesvári református lelkész, Baltazár Dezső dr., Biky Károly esperesek, azonkívül több egyházmegye esperese, a sárospataki főiskola küldöttsége Rác Lajos dr. igazgató vezetése alatt, Némethy István, Nagy Károly, Tüdös István dr., Radácsi György, Dókus László, Révész Kálmán, Dóczy Imre, Máty Lajos és úgy a tiszántuli kerületből, valamint az ország minden részéből mintegy háromszáz református lelkész, az egyházközösségek gondnokai és képviselői.

Debrecen városának össze hivatalai és intézetei, testületei és egyesületei szintén megjelentek, ott volt Degenfeld József gróf kerületi és Kovács József egyházi főgondnok, Domahidy Elemér főispán, Porubszky Jenő kir. ítélőtáblai elnök, Kulin Imre törvényszéki elnök, Igyártó Sándor dr. kir. főügyész, Gáthy Bálint ügyész, Uhlarik Béla máv. üzletvezető, Ternovszky Alajos kir. pénzügyigazgató, Kovács Gyula alispán vezetésével a vármegyei tisztikar, a bírói kar tagjai, a városi tanács, Krausz Vilmos főrabbi, Márk Endre kollégiumi ügyész s a debrecenben székelő hivatalok főnökei. — Megjelentek továbbá a debrecenben állomásozó csapatok kiküldöttjei Kirsch Frigyes alvezéres, Nedeczky Ferenc százados, Eötvös honvédevezéres, tolcsvai Nagy Gábor csendőrezéres vezetésével a csendőrpáncsnokság tisztjei, valamint a honvédszárezred, a honvéd gyalogezred, a 39. és 61. gyalogezred kiküldött tisztjei.

Teljes számban megjelentek a református lelkészi kar tagjai K. Tóth Kálmán,

az ideai szezonra Párisból szereztem be s ezekből mérsékelt árak mellett óriási raktártartok

Modell női és leány kalapokat **Jungreisz Mari utóda.**

Piac-u. 52.
Megérkezett egy waggon üveg- és porcellán áru
a Fővárosi Bazárban Debreczen, Simonffy-u. 1. (Bérház), melyek igen olcsón lesznek elárusítva.

Jánossy Zoltán, Szele György, Dicsőfi József, Uray Sándor. Megjelentek továbbá a debreceni összes iskolák tanárai, tanítói és tanulói, valamint a többi felekezetek képviselői is.

Tíz óra előtt már sűrű tömegben állott a közönség a Fűvészkert-utcában, a kollégium, a nagytemplom körül s a közönség feketelő tömege messzé elhúzódott a József kir. herceg és Simonffy-utcáig, ameddig két oldalt a kocsit mellett állottak.

Pontban tíz órakor érkezett meg a gyászoló család. Elöl a püspök özvegye, karján a fiával, akiket Márk Endre vezetett a számukra főtartott helyre. A közönség meghatottan nyitott utat a család tagjainak. Amint az özveg yés kísérete elhelyezkedtek, a kollégium diszterméből behozták a koporsót, a melyet az ülőhelyek között ehlyeztek el. — Az elhunyt végakarata szerint itt semmiféle beszéd nem hangzott el, csupán a főiskolai kántus énekelt el egy gyászdal, amelynek befejezése után a koporsót a kollégium előtt álló nyolc lovas gyászkocsiba tették s a nagytemplomba vitték.

Kiss Ferenc imája.

A zsufozásig megtelt nagytemplom főhajójában az urasztala közelében helyezték el. Az itt lefolyt gyászszertartást a tanítóképző intézet ifjúságának gyászéneke nyitotta meg. Az ének után a szószékre lépett az elhunyt utolsó kívánsága szerint a püspökledányi lelkész, Kiss Ferenc, aki a következő költői szárnyalású, vallási áhitattal telt gyönyörű imát mondta:

Egyedül Istené a dicsőség! Ámen.

Innen, dicsőséged földi hajlékából, ama sötét koporsó mellől, melynek kora halottja dicsőségedet hirdette messze határoknak, fájó szívvel, eborult lélekkel beszéljük a te dicsőségedet örök Isten, dicsőségnek Ura.

Tied a föld, az ég; dicsőséged sugárzik a napban, a boldogságban, az omló könnyekben; dicsőséged fénye csillog a tavasz virágán s kietlen tél szálló hóhelyein. Dicsőségedtől fénylett meg a természet hajnala s dicsőséged sugározza be egykor amaz új eget és földet. E világ a te dicsőséged kijelentése s Krisztus a te örök dicsőség.

Embernek, porból lettnék, bün rabjának minden dicsősége délibáb játéka, mely csak napsütésen, szerencse verő fényén színlik; éjszakára, bánat idejére nincs állandósága, egy közössége van veled Uram: Krisztus; benne dicsőül meg minden emberi szándék, törekvés, jutalom, keresztje alatt fakad a bünbocsánat, érdemből az üdvösség s töviskoronájáról tüz le az örökélet dicsősége.

Ha örömben dobban meg szívünk s jószágos kezéd áldást áldásra ád; ha óhajtott célunk távol ködön biztos odaérés reménye vilan át; ha közjóra buzgó indulatunk árja alkotások révén pihen el, ha életünk kopár ágát szívnyugalom, lelki béke, családi boldogság virággal hinted, a Veled megtelt szív hálája könyvekben csordul ki s lelki vidámság szárnyain csattog Feléd a zsoldár: tied a dicsőség Uram!

E dicsőségedet zengjük itt, e koporsónál is. Nem a birás boldogító tudatával többé, de az emlékezés szelid érzésével.

..... Embert, egészet adtál benne nekünk ki tudásával világított, jószágával melegített, tiszta szeplőtelen életével jobbitott, erejével, munkahevével épített, kötelességtudásával példát adott, a te félelmeddel Krisztushoz vonzott tied a dicsőség Uram! A hiven küzdött, választottad megsegítéd küzdelmes pályáján, erőről erőre vitted, szük munkakörét kiszélesítéd, kicsiny patak téveteget indulását hatalmas folyamra mélyítéd, vezérhelyre állítád a munkára mindig készet, hogy nagy lelkének, nagy

szívének Te adtad fényével ezereknek legyen irányítója itt alant, utmutatója fel Krisztushoz: tiéd a dicsőség Uram! Boldog családi élet himes mezején jószágod vezette s mikor tépett lelke törött sóhajjal borult első nagy szerelme omladékaira, irgalmad kivirágoztatta ismét a lombtalan ágat s kipótolá fénylő nyárral — immár bus özvegye mondhatatlan gyöngédsége az elveszett tavaszt: tied a dicsőség Uram!

S ha haragod szelétől megremeg a föld sarka s sujtó villámok porba ontja, mi előttünk nagy, szép és kedves; ha irtó jég a kenyérnek botját, késő dér a gyümölcs reményét, ellenkező idő hü munkánk sikerét, enyészet fuvalma élünk boldogságát szempillantás alatt semmivé teszi; ha kezéd sulya lever a porba, vonagló szívünk a makacs ajkat megtörve, a rémület, a kétség, a bánat óráin is Feléd dobog: tied a dicsőség Uram!

..... Vihar támadt most is nem sejtett táj felől s Libanon cédrusa derékban ketté tört; földindulás moraja zúgott fel nem is várt időben s a hegyen épített város összedőlt; busu- verőfénye s a kinzó család, célhoz jutott élet esett a mi fejünknek koronája: rebegő ajakkal bár, de valljuk alázatos hittel: tied a dicsőség Uram! Könyörtelen kézzel tépte szét a halál az aranyszálakat, melyek a hü férjet gyöngéd hitveséhez, a mély szívű apát árva gyermekéhez, az odaadó testvért a jó testvérhez, a példaszertien hiv barátot rajta lelkük hevével csüggő barátúhoz fűzték s borult bánat éjszakája boldog együttélés tarlott mezejére: mi szívünkben a veszés gyótró fájdalomával, de az élet Fejedelmére nézve, valljuk örök reménységgel: tied a dicsőség Uram!

Megdöbben lelkünk e szomorú muláson, átremegtetni szívünket a jövőjéhez fűzött sok remény kora eltűnése, mégsem sirni jöttünk bus koporsójához, hiszen ott van ő már Nálad, a legjobb helyen, hanem fölemelkedni Hozzád, idők Ura, fölmagasztosultságot venni lelkünknek az életből, mely apostoli östiszta erkölcssei vel, egyszerű kálvini formáival, önemészítő kötelességteljesítésével, Előtted való mély alázatosságával még ellobbanásában is tanit: tiéd a dicsőség Uram!

Nagynak, nemesnek, prófétának látták őt rátapadó szemeink, mégsem dicsérni jöttünk hü üres szóval muló földi árnyat, hanem imádni te nagy jószágodat, mely a Krisztusban ujászületett ember lelkülete s cselekedetei által e vallástételre kényszerít: tiéd a dicsőség Uram!

A parányi fűszál s a temérdek világ, az ébredező élet s a hunyó szemsugár, siker verőfénye s a kinz ócsalódás, célhoz jutott élet s céltalan vergődés, poklok izzó kinja s glória az égen, mind dicsőségedet hirdeti. Adjad, óh adjad nekünk Uram a te dicsőségedet, szomju lelkünk vágyik elmerülni benne, nem mi-érettünk, kárhozat eljegyzettjeiért: Urunkért, Megváltónkért, értünk omlott vére drága érdeméért! S mig e dicsőségre méltóztatnál, kísérje édes Gondviselésed földi utainkat.

Adj a pásztor nélkül marad tegyházkerületnek kedved szerinti vezetőket, a vezetőkhöz szeretetnek, igazságnak, bölcseségnek, mindnyájunkba istenfélelemnek, Krisztus követésének lelkét, mert tied az ország!

Szakítsd szét a siró hitves, gyermek, testvér, rokonok, barátok, tisztelők szemén, lelkén borongó felhőket, melyek őket tőle s Tőled elválasztják, jószágos kezéd törölje le a könyveket, Lelked ereje némitsa el a sóhajokat, Krisztus tudománya vigasztalás balzsamával gyógyítsa be a fájó sebeket, mert tied a hatalom!

Hü szolgád e földön fáradhatatlan testének adj csendes nyugamat az óhajtott földben, megváltottad lelkének adj részt az ég dicsőségéből, mert földön, mennyen tied a dicsőség mindörökké. Ámen.

Egyedül Istené a dicsőség! Ámen.

A közönség könnyes szemekkel hallgatta a megható, szép imát, amely után ismét a főiskolai kántus éneke hangzott föl.

Ennek befejezése után a koporsót ismét a halottas kocsira tették, a közönség kitódult a templomból és megindult a gyászmenet.

A gyászmenet.

A közönség óriási tömege miatt a menet csak lassan tudott kibontakozni. Az első sorok, az ifjúság sorai már a Royal felé közeledett, amikor a halottas kocsit már a nagytemplom előtt állott. A menetet az ifjúság, a kollégiumi hallgatók sora nyitotta meg. Utánuk következtek a küldöttségek, az esperesek és lelkészek, míg a halottaskocsi után a katonaság képviselői haladtak.

A gyászmenetnek több ször meg kellett állania, mert a nagy tömeg nem tudott eléggé gyorsan haladni. Tizenegy óra után érkezett meg a halottas kocsit a vasútállomás elé, ahol a közönség sorfala között a koporsót a különvonathoz vitték. A különvonathoz tíz kocsit kapcsoltak, de ez a tíz kocsit kevésnek bizonyult, úgy, hogy igen sokan a tizenkét órai rendes személyvonattal mentek át Püspökledányra, ahova a vonat déli egy órakor indult.

Tizenkét óra után a gyászoló közönség széteszlott.

A temetés Püspökledányban.

Több mint ezer ember utazott át Debrecenből Püspökledányra, amelynek vasuti állomására már a déli órákban ezrekre menő néptömeg gyűlt ki s várta a nagy halottat ohzó vonatot. Pontban két órakor robogott be a ladányi pályaudvarra a különvonat, amelynek utolsó kocsijából a temetést rendező intézet emberei leemelték a püspök holttestét magába záró érckoporsót és tizenegy diszbe öltözött városi és vármegyei hajdu sorfala között a gyászkocsira vitték.

Miután a debreceni főiskola kántusa énekelt egy megható gyászdal, a roppant tömeg zárt sorokba rendezkedett és elindult a község felé.

Püspökledány népe megragadó módon juttatta kifejezésre a püspök halála fölött érzett mélyeséges gyászát. Egyház és lelkipásztor talán sohasem forrtak annyira egygyé, mint a püspökledányi református egyház és Eröss Lajos s ez a lelki kapcsolat megmaradt azután is, hogy Eröss Lajost a tiszántuli egyházkerület bizalma a főiskola tanári székébe, majd a püspöki méltóságra emelte. Ennek az együttérzésnek a főnmaradásáról tett tanúságot Eröss Lajos dr., a mikor végintézkedésében meghagyta, hogy a püspökledányi temető adjon az ő hainvainak örökös pihenőhelyet s a régi kapcsolat meglazulatlan voltta mutatta a püspökledányi hívek s velük együtt az egész közönség népe kegyeletének impozáns módon történt kifejezése. A templomokon s az összes középületeken éppen úgy, mint nagyon sok magánházon gyászlógó lengett, az üzletek mindenütt zárva voltak s a temetési menethez hozzácsatlakozott az egész közönség népe. Az iskolák előtt a tanuló gyermekek, a fiu- és leánynövendékek sorfala állott.

A templom előtt a gyászoló közönség ezreinek kísérete elvált a halottól s a gyászkocsi más uton haladt a temető felé.

Fél négy óra elmúlt, amikor a menet kiért a temetőbe, amelynek a község felé eső szélén volt megásva a sir a püspök kopor-

Csatornázásokat, Ciosett berendezéseket legolcsóbban készít!
KUBINYI LAJOS és TÁRSA, Piacz-utca 11. a Bika szálloda mellett.

sója számára. Közvetlenül a frissen ástott sir mellett aluszsza örök álmát Eröss Lajos első felesége, kinek hantjai fölött egyszerű márványoszlop diszlik. A sarkövön, amelyet három koszoru diszített, ez a felírás van:

A. B. F. R. A.
WIEGANDT
LAURA
ERÖSSLAJOS
Ev. Ref. Lelkész Neje
Született
1862. Január 12.
Mehalt
1897. December 12.
Példabeszéd
31. 10 31.

A nyitott sir körül csoportosult a tömeg, várva a halottas kocsit, amely négy óraker érkezett meg a temetőbe. A temetési intézet emberei a gyászokocsiból egy fekete lepellel takart állványra tették a koporsót, a mely köré a gyászoló fekete tagjai helyezkedtek el; szemben a koporsóval emelvény állott, amelyen Baltazár Dezső dr. esperes foglalt helyet. A szertartást a főiskola ének-kara nyitotta meg, megható gyászdalt adva elő Mácsai Sándor karnagy vezetésével.

Baltazár Dezső imája.

A kántus éneke után Baltazár Dezső dr. esperes a következő gyönyörű imával vett búcsút a nagy halottól:

Életnek és halálnak szabados Istene! Mennyei édesatyánk az Ur Jézusban!

Meg kellene nézelnünk a Te erőd megdöbbenő láttára, mely elégséges nagy erősségek lerontására. De a jajszó felsiratja lelkünkben, a veszteség és könyvek, miket Te adtál, kibuzogtatják nyílt forrásukból a bánatot. A nagy, sötét, rejtelmes misztériumok, mikkel egy koporsó fekete lapja elméinket megszegyeníti, először csak kérdezni tanítanak bennünket, kérdezni Tőled, félig remegve, félig bizakodva, félig megbéküléssel, félig zúgolódással: miért vége ily hamar annak, ki sokra hivatott? Miben áll általában az élet? Van-e rendeltetése, van-e megbízhatósága, ha százezrek csalatkozása ilyen könnyen, ilyen álom, füst és pára módjára fulasztatott bele? Mi a halál melynek országát az élet rovására ilyen nagy szorgalommal népesítet? Mi a sir, melynek durva rögeiből föltámadást olvas ki a hit szeme? Mi a test, melynek erejét, segítségét egy pár nap az enyészetnek adja? S mi a lélek, mely bármint melenget, bármint hisz, bizik, remél és szeret, egy szavadra itt hagy mindent, mindent hűtelenül? És mi a jövő, a mi jövőnk, melynek fundamentumából kiemelked az erős köveket, ingatagá tetted, mint a lebontani szánt ház meglazult falát?

A válasz ott van kijelentésed fényében, hogy „akik az Urban biznak, azok ereje megújul.” A nagy erősség is, ami most ledől, megépül örök erővé a Te országodban. „Én vagyok a feltámadás és élet, aki én bennem hiszen, ha meghal is, él!” Az élet, a halál a sir, a test, a lélek és a jövő misztériuma így teszi nyílt könyvvé a hit evangéliuma, amely feltámadással töröl könyveket és oldoz kétségeket.

Feltámadunk a feltámadáskor ama nagy napon. De addig ki vigasztal meg bennünket? Kemény szavakkal markol szívünk sebének véres ajakába a szomorú csalódás, mert fejünk koronájának leestét siratjuk.

Fejünk koronája! Megengeded-e, hogy dicsérjük őtet? Ó, a Te alázatos szolgád ezt megtiltotta nekünk, tiltó kezének másik intésével reá mutat s így marad örök intelemül minékünk, hogy egyedül Tiéd a dicséret a Sionban. Őtet tehát — úgy, amint

akarta — nem dicsérjük, hanem csak temetjük. De dicsérünk Téged, nagy Isten, kegyelemnek atyja, hogy adtad őt nekünk, hogy meggazdagítottál elméje bölcsességével, élte tisztaságával, lelke alázatos hitével, szive szerelmével, egy nagy tartományát földi országodnak. Benned dicsérjük őtet, hiszen benned élt s így végakarátával nem ellenkezünk. De vajon elég erős volt-e a Te szolgád s elég erős volna-e Te magad is, feleséges fejedelmek Istene, hogy eltitsad a róla való szólást, el a pompát, ekességet koporsója körül? Százezrek sóhaja beszél felele, százezrek bánata, elismerése, kegyelme fonja a koszorút dicséret babéraiból, szomorú ciprusokból, százezrek szemének könye ontja a gyémántot nagyságának méltó keretéhez, a legdrágább gyöngyöket és gyémántokat, amiket megvenni, de visszaparancsolni sem lehet.

Te nagy vagy, irgalmas Isten, késedelmes a haragra és gyors a kegyelemre. A mikor szikla hasadásán, cserfa dőlésén, oszlop romlásán buslakodunk, hogy élte teljes erejében ragadtad el a vezért, mint Illést, mint szent fiadat, hogy ne lássa gyengének, roskatagnak, föld porában vánszorgó nyomorultnak senki se azt, aki a maga hitével, bizodalmaival, lelke hatalmával meg tudta vivni az irigy sors akadályait, tántorgás nélkül fel tudott emelkedni, szédülés nélkül meg tudott állani a magaslaton.

Tavaszzal viszed el az erőt, amikor napod sukara beleszókolja a világba az erőt. Az erős teremtés nagy pompája kíséri sirba azt, aki a Te erőd után a maga erejéből nagy dolgokat mivelt. Százezrek könye s az ősteremtés ragyogó pompája, ó minő temetés! Nagyobb, ragyogóbb, mint a fejedelmeké, ahol parancsolják a pompát, fényt és az élettelen formákat. Hiába tiltotta, hiába parancsolt, — a szívek, az elmék erejét s a Te jutalmazó, dicsőítő koronázását csak ő se tudta leküzdeni.

Nagy tisztességgel, nagy dicsőséggel oda vezérel vissza, ahonnan a szilárd akarat, nemes elhatározás, szent célok útjára elindítottad egykoron. Szerető hitves várja, szerető hitves kíséri. Egyikkel egyesítet haló porát, másinak itt hagyod szive szent szerelmét: szent osztályt szereztél az élet és a halál között.

Csak a földet, minket tettél koldusabbakká. A Te angyalidnak, a Te szenteidnek örök társasága minő kevéssel lett az ő föl-emelkedése által gazdagabbá és milyen sokkal szegényebb ez a föld, amely igazakban oly igen szűkölködik!

Elvitted vele a mi békénket, a mi nyugalmunkat. Üres helyén itt hagyta a nyugalatlanságot, a háborúságnak fenyegető üszkeit. Bárkit állítasz nyomába, ő vele csak kevesebben leszünk, őtet nem fogja pótolni senki sem.

Néped, gyászgyülekezeteid aggodalma, Izraeled serege esd Hozzád vigasztalásért. Vigasztalásnak istene, adj megnyugvást a gyermekeknek, az emlékezet szelid ködfátyolán keresztül, a nagy lélek és meleg szív fénye derengje át gyászukat. Óvezd fel erőnek vértjébe, lásd el féltő gondok éberségével a társ nélkül maradt nagy vezért, hogy bírassa vas vesszővel ellenségét s őrizhesse szeliden örökségét, mint eddig, úgy ezután is s az erénynek és dicsőségnek, az épülésnek és virágzásnak folytonosságát fentarthassa mindvégig, a diadalomig, a Te dicsőségedre! És minket mindnyájunkat, akik éppen olyan gyengék vagyunk a vezér halála felett, mint amilyen erős és szilárd a halállal szemben ő vele és igazgassál a vigasztalásnak, szeretetnek, békének, egyeségnek, bölcsességnek szent lelke által, hogy ismertessünk meg a távozó vezér méltó örökösei, királyi papság, a Te néped lenni mindörökké, ámen.

Baltazár esperes imája után lebecsátották a koporsót a sirba és ráhelyezték a püspök özvegyének fehér jácint bokréját, melyet egy palma-ág kötött össze. A főiskolai

kántus ezután még két gyászdalt adott elő, miközben ráborították a koporsóra a hantokat.

A város tanácsa a püspök özvegyéhez.

Debrecen város tanácsa ma a következő megleghangu átiratban fejezte ki részvétét a püspök özvegye előtt:

Méltóságos Asszonyunk!

Debrecen szab. kir. város tanácsa megilletődésnek és fájdalomnak érzetétől áthatva értesült Méltóságos asszonyunk élettársának, Eröss Lajos püspök urnak váratlan történt elhunytáról, amidőn egyházunkat és városunkat életének utolsó lehelletéig szolgáló, elévülhetetlen érdemű főpásztorunk emlékezetét mai napon tartott tanácsülésünkben jegyzőkönyvben megörökíteni elhatároztuk és ezt Méltóságossal közöljük: mély tisztelettel kifejezést adunk a nagy veszteség felett érzett fájdalomunknak. Veszteség érte városunkat is, az Ő tetteinek, alkotásainak hosszú sorozata örök hálára találnak Debreczen szab. kir. város polgárságának mélyen érző szívében. Emlékét megőrizzük azzal a szeretettel, mint ahogy a Boldogult szerette városunkat.

A mérhetetlen veszteség mélységes fájdalomra legyen gyógyító balsam az az általános részvét, mely városunkban, hazánkban megnyilatkozott.

Soha el nem múló hála és kegyelet fogja ápolni emlékezetét örökre.

Mély tisztelettel

VÁROSI TANÁCS.

Gyűjtések az Eröss Lajos emlékalapra.

A református egyházkerületi pénztár közli, hogy a boldogult nagynevű püspök tisztelői koszoruváltságképen adományokat kezdenek beküldeni az egyházkerületi pénztárhoz, melyekből egyházi vagy iskolai célt szolgáló alapítványt fognak létesíteni. Eddig a következő összegek jutottak az egyházkerületi pénztárhoz: az Alföldi Takarékpénztár r.-t. adománya 100 korona, gróf Degenfeld József 50 korona, dr. Kun Béla 50 korona, Magoss György 50 korona, az egyházkerületi pénztár 200 korona. A gyűjtés folytatásával és a nyilvános beszámolóval az egyházkerületi pénztári hivatal bizatott meg a kollégiumban. Hisszük, hogy az alap tekintélyes összegre fog emelkedni, minek teljes biztosítéka az a szeretet és ragaszkodás, melyet a boldogult iránt éreztünk.

Szerkesztőségünkbe ma 20 koronát küldött be Kardos Samu dr. a következő sorok kíséretében:

Mélyen tisztelt szerkesztő ur!

Pár nap óta, hirtelen keletkezett lábujom miatt ágyban fekvő beteg vagyok. Ez akadályozott meg abban, hogy régi iskolatársam és ifjúkori barátom, főtisztelendő és méltóságos dr. Eröss Lajos ev. ref. püspök kihílt tetemeitől személyesen búcsút vehessek és az oly korán elhunyt, nagyra hivatott egyházfő koporsóját Püspökladányba elkísérhessem.

Az ő puritán, igazi Kálvin jelleme megtiltotta mindenkinek a vaszruha viselését és a koszorú adását. De nem tilthatta meg a szerető szívek bánatát és a koszorú megváltását. Mellékelve küldök 20 koronát oly kérelemmel, tessék ezt a főiskolai szénior hivatalhoz oly rendeltetéssel juttatni, hogy ez a szerény összeg egy nagy tettekre hivatott, korán elhunyt püspök nevével nevezendő ifjusági tanulmányi alaphoz, vagy ösztöndíjhoz csatoltassék.

Mély tisztelettel kész szolgálja

dr. Kardos Samu.

EGYESÜLET.

— Tavaszí vásár és Omke közgyűlése.

Április 1-én nyílik meg a tavaszí vásár, 2-án, vasárnap pedig az Omke tartja közgyűlését. A közgyűlés délelőtt tíz óraker a régi tőzsde-teremben lesz (Lloyd épület). A közgyűlés után a Kontinentálban az ezuttal szokatlanul

Fontos!

Bécsi utamból hazaérkezve van szerencsém a n. nőlkalap raktáramat a legujabb Bécsi modellekre és hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy gazdagítottam és a nagyobb mérvű bevásárlás által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy azokat rendkívül olcsó árban bocsáthatom a m. t. községség rendelkezésére. Óriási választék Schimmer Mórné Debreczen, Hatvan-u. 11. Tanulányok fizetésével azonnal felvétetnk

nagy számban felérkező vidéki tagok bevonásával disztribúciót tervezve; kedvezményes jegyek csupán a tagok részére vehetők igénybe és Gassner titkárnál, illetve Unger felügyelőnél, Kereskedelmi Csarnokban kaphatók; egyúttal ez uton kéri fel az Omke vezetősége a felutazni szándékozókat, hogy amennyiben az ebéden részt venni óhajtanak, ezt e hó 31-ig ugyancsak a jegy kivételekor jelezni sziveskedjenek.

A külügyi költségek.

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülésén a közös költségekre került a sor, ami persze az ellenzéknek újabb közbeszólásokra és készen tartott támadásai elsütésére adott alkalmat. A fölhangzott beszédekre Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök válaszként hosszú beszédben, amelynek során tételesen kimutatta az ellenzéki álláspont tarthatatlanságát.

Az ülés befejezése előtt a Ház a külügyi költségvetést cikkenként is elfogadta.

A közös kiadások ellen.

Kabos Ferenc alelnök negyed 11 órakor megnyitja az ülést.

Rátérnek a költségvetés részletes tárgyalásának folytatására. Soron volt a kisebb tárgyak költségvetése, a tárgyalat tétel: a rendes közönségi kiadásoknak Magyarországot illető részlete.

Jármy Béla megtagadja a tételhez való hozzájárulását, mert közös intézményeinknél a paritás elvét nem vitték keresztül.

Bikádi Antal szintén nem szavazza meg a tételt, mert a kormány nem gondoskodik a nép érdekeiről.

Holló Lajos a miniszterelnöknek a horvát kérdésben tegnap tett nyilatkozata miatt szólal fel. Tiltakozik az ellen, hogy a miniszterelnök kijelenthesse, hogy igyekezni fog egy meglevő törvényt esetleg rendelettel megváltoztatni.

Polónyi Géza: Közönséges államcsiny!

Holló Lajos: A magyar törvényhozásnak nem szabad ilyen kijelentést szó nélkül tudomásul vennie. Nem szavazza meg a közös hadügyi kiadásokat, mert azok egy idegen állam — Németország — imperialisztikus törekvéseit szolgálják hivatva. (Helyeslés és taps a baloldalon.) Nekünk nem a hármasszövetség, hanem a magunk erejének a kifejlesztése áll érdekünkben.

A miniszterelnök beszéde.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök válaszul ezután a vita során elhangzott felszólalásokra. Azt fejtette ki, hogy a közös költségek igenis a delegáció elé tartoznak, mert nem a flotta megváltoztatásáról, hanem csak kifejlesztéséről van szó. Áttérve a katonai költségekre, kijelenti, hogy a költségeket folyton fel kell jutni, mert ha megállunk, a többi államok folytonos terjeszkedése miatt az eddigi befektetések értéktelenné válnának. A költségek emelése nem ötletszerűen történik, hanem megállapított rendszer alapján, de ez nem a védőrendszer megváltoztatása, hanem csupán új védelmi eszközök beszerzése, amint ezt a technika fejlődése megkívánja. — Tiltakozik, hogy a véderő ilyen riányu fejlesztését idegen állam befolyásának tulajdonítsák. A nagyobb hadihajók a partvédelem miatt is szükségesek. Ami Batthyány Tivadarnak azt a megjegyzését illeti, hogy Tisza István gróf a kilences-bizottság programjának megvalósítását hangoztatta, kijelentem, hogy mi ezt kezdettől fogva mindig követeltük.

Batthyány Tivadar gróf: Mikor csinálják meg?

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök: Tessék reánk bízni, remélem, hamarabb, mint önök. A delegációs törvény különben úgy intézkedik, a közönséges kérdésről, hogy azokat az országgyűlésen többé nem lehet tárgyalni, csupán a fedezet tagadható meg a kormánytól.

A közös számszék törvényes szabályozására nézve az osztrák kormányval egyetértőleg mielőbb törvényjavaslatot terjeszt a

Ház elé. A magyar ágyúgyárra nézve kijelenti, hogy a közös kormányval ez iránt teljesen megegyeztek és a diósgyőri vasgyár volna a legalkalmasabb erre a célra. A horvát vasuti pragmatikát nem rendelettel, hanem törvénnyel akarja megváltoztatni.

Holló képviselő ur lekicsinyelte a delegációt. Azt tartom, hogy ez túlzás, hisz ugy látom, hogy mindenki örül, ha oda bejut. Azt is mondta Holló képviselő ur, hogy Deák Ferencnek az volt a szándéka, hogy a delegációban váltakozzanak az elemek. Ez nagyon nehéz, mert aki egyszer oda bejutott, onnan nem lehet kicserélni. (Zajos derűtség.) Azzal vádol Holló képviselő ur, hogy mi lesben állottunk míg a koalíció uralmon volt. Ezt nagyon nehéz lenne bizonyítani. Ha lesben állottunk volna, bizonyára kiszorítottak volna bennünket. Mi nem állottunk utjában a koalíció politikai érvényesülésének, de amidőn a tér megnyílt az előző kormány politikája önmagától összeomlott, kötelességünk volt sorompóba lépni a nemzet érdekeinek megóvásáért. (Élénk tetszés és taps.)

Szűnet után a Ház tételenként is megszavazta a költségvetést.

Ostffy Lajos szóvá teszi a horvátok viselkedését különösen a Julián-egyesület iskoláival szemben.

Mocsáry Sándor betereszti a bizottság jelentését a szabadalmazott minták időleges védelméről szóló törvényjavaslatról.

Az ülés két órakor ért véget.

A debreczeni munkáskertek.

Bemutató vetített képekben.

Holnap, szerdán este 6 órakor, a Kereskedő Társulat dísztermében vetített képekben kerülnek bemutatásra a debreczeni munkáskertek, amely előadásra Debreczen város közönségét ez uton is ismételtén meghívja az elnökség.

Az 1910. évben már teljes mértékben kibontakozott ez az intézmény. Ez évre esik az, hogy az egyesület felszerelte egyik kerttelepét, az „Árpád” telepet, földalatti vascsöves vízvezetékekkel. Könnyen hozzáférhető helyeken vízcsapok vannak, amelyek előtt földbe süllyesztett hordók vannak elhelyezve. A viztorony 4 méter magasan van elhelyezve. A tartány 25 köbméter ürtartalma. Az állványok körül vannak deszkázva és felülről befedve. Az így nyert zárt helyen van a villamos motor, amely a víz felemelésére szolgál. E telepen néhány hold szőlő is van, amelyet szintén kis 400—500 négyszögletes területekre osztva kiskert-birtoknak adtuk ki.

Ugyane telepen mintakertészetet rendeztek be, ahol egy szakképzett s rendes javadalmazással ellátott kertész a kertbirtokosokat oktatja s a kerteket időnként bejárva, szakszerű tanácsokat szolgáltat s palántákat olcsón bocsát a bérlok rendelkezésére. A minta kertészetben gyümölcsfa-iskola is van.

Az Árpád-telepen levő épületben egy előadási terem rendezett be az egyesület, ahol vásár- és ünnepnapokon a kertészkedés elemiből és növényekről stb. hasonló kérdésekről népszerű mederben előadások tartanak erre felkért vagy önként vállalkozó szakférfiak által.

A népjólét szükségleteinek foglalkozási ágak szerinti különbözősége révén spontán, szinte önmagától bontakozott ki a „kiszöld” alakzat. Debreczen városa periferiájától mint egy 2—3 kilométernyire több táglagyár van, melyeket nagy területű városi földek környékeznek. E gyárakban sok állandó munkás és fuvaros foglalkozik, kik e gyárak körül laknak. Ezek számára a téglagyár a munka szerszerőségénél fogva, nem biztosít teljes megélhetést. Ennélfogva ezeknek a 400—600 négyszögletesnél jóval nagyobb földparcellák rendelkezésre bocsátásával existenciájuk többi része biztosítható. Ezek részére az egyesület ott a téglagyárak tövében 52 és fél katasztr. hold területet bérel ki a várostól az 1910 év őszén azzal, hogy az egy fél és egész katasztrális holdnyi részletekben bocsássa a munkások birtoklásába.

Igen érdekös és egészen önkéntes alakulat a magántulajdon-földkertek, amelyek keletke-

zése élénken mutatja az egyesület kertalapító tevékenységének a nép között való terjedékeny voltát. Egyes magántulajdonosok művelés alatt nem álló területeit munkáscsoportok együttesen bérbeveszik, maguk között felosztják és kertkulturát létesítenek. A bér pedig közösen fizetik. Ezek — ez idő szerint két ilyen csoport van Debreczenben — az egyesület adminisztrációján kívül de annak felügyeletével működnek.

Az egyesület szívesen vállalkozott arra, hogy a bérfizetést garantálja és közvetítse a földtulajdonosnak, hogy a tulajdonos ne 10—20 egyénnel, hanem egy jogi személlyel: az egyesülettel álljon szemben.

Az egyik ilyen telepen 20 munkás, a másik telepen 30 munkás szövetkezett össze kiskert-művelés céljából.

A harmadik alakzat a kiszöld, a nem szoros ipari munkások, u. m. seasonszerű iparosok, nem az éven át állandóan üzőt iparok s így a mezőgazdasági munkások birtoklására is kiválóan alkalmas fél vagy egész kat. hold kiterjedésű (esetleg még több) olcsó bérletű (minthogy az egyesület a haszonszerzést kizárta) területek.

E három kategória a területek nagysága és a birtoklók száma szerint a következőleg oszlik meg:

I. Kiskertek egyesületi (várostól bérelt területeken) összesen 6 telep összesen 400 egyenként 3—600 négyszögletes területtel összesen 35 kat. holdon.

II. Magántulajdon földön bérelt kertek, összesen 50 kert 5 hold területen.

III. Kis földek (várostól bérelt területen) összesen egyenként egy yfél és egy egész hold területű 66 kert összesen 57 kat. hold területen

A cár keze.

Egy magyarországi munkás kálváriája.

Ornowszky Stanislaw, egy lengyel gyári munkás, valamikor a Warsava mellett levő brzsovi gyárban dolgozott. A legradikálisabb szocializmus agitátora volt, amiért aztán ki is vándorolt az orosz rendőrség üldözése elől. Galiciába menekült és ott dolgozott néhány évig, aztán tovább vándorolt Magyarországra. Egy román határmenti székely falvacskában, Gyimesbükkön telepedett meg. Itt valóságos utbaigazító iroda volt lakása a Romániából, Csernovitzból Erdélyen át menekülő orosz üldözöttek számára.

A folytonos idegenjárás végre feltűnt a határrendőrségnek és Ornowszkyt — immár feleségével és két szép leányával — egyszer s mindekorra kiutasították Magyarországi területéről.

Néhány évvel ezelőtt a Feldmann-féle nagyváradai lággyárban az egyik felvételi napon magas, szikár, szurósszemű idegen jelentkezett munkásnak. Vizsgálat után beírták a nevét a munkások közé és beállították az egyik terembe. Ornowszky Stanislaw volt. A szóvalan lengyel sokáig ellenesleges érzület fogta körül. Mikor azonban megismerték, hirtelen megváltozott a munkáscsoport iránta. Megszerették. A két szép leányt elvették feleségül, őt meg mind megbecsülték. Alig néhány hónapja aztán folyamodott Ornowszky a honosításért is. — Két héttel ezelőtt az Oroszországból politikailag körözöttek és Magyarországból kitiltottak névsorában ismét megjelent az Ornowszky Stanislaw neve.

A rendőrség előállította Ornowszkyt, a ki nagyon beteg. A rendőrkapitány a kórházba küldte és onnan azzal küldték vissza, hogy Ornowszkynek tüdősorvodása van s legfőbb egy éve van még hátra.

A rendőrség a szerencsétlen beteg embert nem szolgáltatta ki Oroszországnak, felfedezték a mentőutat a menthetetlen be-

teg javára. Tegnap délután a rendőrkapitány tudomására adta Ornovszkynak, hogy mint halálos betegen, nem hajtható végre rajta a kiutasítás, ápolás alá hazabocsátatik a családjához. A lengyel munkás tört magyarsággal köszönte meg a menekülést. Köhögve, lázasan piros orcával sietett le a lépcsőkön.

Háboruskodó tanárok.

Tárgyalás a kihágási bíróságon.

Érdekes és elvi jelentőségű ügyben tárgyalta ma délelőtt a rendőri büntető bíróság. Az eset előzményei a következők:

A 49 év óta fennálló Debreczeni Zenede, mely városi és állami segínyt élvez, most a városítás küszöbén áll, amennyiben Debreczen városa azt házi kezelésbe átveszi. Az egyik helybeli magániskola, a P. Nagy Zoltán-féle konzervatorium zongoratanára, Grosz Ernő, aki csak pár hónap óta tartózkodik Debreczenben, ekkor, a városítás küszöbén feljelentést adott be a Zenede három régi érdemes tanára, Brück Gyula, Füredi József és Füredi Samu ellen cimbitorlás miatt azon az alapon, hogy nevezettek magukat tanároknak nevezik névjegyeiken, lakásfeliratukon és hogy a Zenede értesítőjében is tanárokként szerepelnek, holott a feljelentő szerint csak az nevezheti magát tanárnak, aki az országos tanárvizsgálgó bizottság előtt a tanári vizsgát letette.

Az ügyet a kihágási bíróság az új eljárás szerint ma délelőtt tárgyalta. A három zenetanárt Spitz Lipót dr. debreczeni ügyvéd, a Debreczeni Zenede ügyésze védte, a feljelentőt Kőrösi Kálmán dr. debreczeni ügyvéd képviselte. Spitz Lipót dr. védő utalt mindenképpel arra, hogy az idevonatkozó miniszteri rendeletnek értelmében mindenki, aki zenetanárral tényleg foglalkozik, viselheti a zenetanári címet. Ettől függetlenül az országos zenetanárvizsgálgó bizottság előtt letett vizsga feljogosítja az illetőt az „okleveles zenetanár” cím használatára. Ez a tanárképző azonban csak 1892 óta áll fenn. Mindazok tehát, akik 1892 előtt szerezték meg képesítésüket, e bizottság előtt nem vizsgázhattak. Már pedig mind a három zenetanár 1892 előtt szerezte meg képesítését, Füredi József hegedűtanár s Füredi Samu gordonkatanár a Nemzeti Zenedét végezték és művészi oklevelet nyertek, — Brück Gyula, a zongora és zeneelmélet tanára pedig Lipcsében, a világ első zeneakadémiájánál, dr. dr. Riemannál és Reineckénél végezte tanulmányait és töltik nyert oklevelet. Az orsz. zeneakadémiai tanárok legnagyobb részének, így Hubay Jenőnek, Popper Dávidnak, Chován Kálmánnak szintén nincsen tanári oklevele, de azért kinek jutna eszébe nevezettek tanárságát kétségbe vonni, sőt éppen azok, akik másokat tanárokká képesítettek 1892 óta. Az ifjabb generáció közül Bartók-nak, Dohnányinak, szintén nincsen meg a tanári oklevele, bár ők már akkor végeztek, amikor a tanárképző már fennállott, de nem tartották szükségesnek a tanári oklevél megszerzését. Megvan az oklevélnek a maga jogosultsága, különösen ismeretlen egyéneknek, ez bizonyos garanciát képez és mindenesetre jó ajánló levél, de a tanári hivatottságot végeredményben mégsem az oklevél, hanem a rátermettség, a rendszeresen végzett szakszerű munka és a felmutatott eredmények adják meg Füredi József, Samu és Brück Gyula 16—19 év óta tanárai a zenedének, akiknek paedagogiai működéséről Hubay Jenő az orsz. kir. zeneakadémia európai hírű tanára, valamint a miniszteri biztosokként itt járt zeneakadémiai tanárok a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkoztak. Előadta továbbá védő, hogy tanárképző csupán a hegedű és zongora tanáron van, a gordonka tanáron nincs s így gordonka tanári oklevél egyáltalában sincs, de azért gordonka tanárok vannak. Kimutatta védő, hogy a zenetanár kifejezés nem cím, hanem foglalkozás. Aki tényleg zenetanítással foglalkozik, az zenetanár. Ha ezenfelül az ifjabb generációhoz tartozik és az 1892 óta fennálló tanárképzőn a vizsgálatot letette, akkor ezenfelül még okleveles tanárnak irhatja maiban nem foglaltatik, jóllehet úgy a Nagy Zoltán konzervatoriumban is, ahol a feljelentő Grosz Er-

nő tanít, ugyancsak tanítanak olyan tanárok, mint Mácsay Sándor, Füredi F. Gusztáv, akiknek okleveleik nincsen, de azért az iskola értesítőjében tanárokként szerepelnek, és senkinek sem jut eszébe, hogy ezen fennakadjon.

A védő ekkor rátér a feljelentő személyére és itt a tárgyalás szenzációs fordulatot vett. Védő felmutatja ugyanis az Orsz. kir. zeneakadémia legutolsó értesítőjét, melyben mindazoknak a nevei fel vannak sorolva, akik 1892 óta tanári oklevelet nyertek és megállapítja, hogy a feljelentő Grosz Ernő neve abban nem foglaltatik, jóllehet úgy a Nagy Zoltán-féle konzervatorium, mint ő maga magát államilag képesített okleveles tanárnak hirdeti. Grosz Ernő erre kezdetben arra hivatkozott, hogy ő külföldön szerzett oklevelet, majd pedig felmutat egy oklevelet, melyet az országos tanárképző bizottság állított ki az ő részére 1908-ban.

Spitz Lipót dr. védő az oklevelet megtekintvén, nyomban megállapítja, hogy azon nincsen rajta az országos tanárvizsgálgó bizottság pecsétje, holott a miniszteri rendelet szerint a tanárvizsgálgó bizottság hivatalos pecsétet használ Magyarországon koronás címerével. Megállapítja továbbá védő, hogy az oklevélnek nincsen sorszáma, holott minden oklevél számot kap, ezenkívül a felmutatott oklevél levő bélyeg sincsen átirva. Hozzávéve ehhez azt a körülményt, hogy Grosz Ernő neve a Zeneakadémia hivatalos névjegyzékében sem fordul elő, védő úgy látja, hogy itt büntetendő cselekmény jelenségei látszanak fenforogni, miért kérte a rendőri bíróságot, hogy Grosz Ernő által felmutatott oklevelet tartsa vissza, s minthogy a fenforogni látszó büncselekmény hivatalból üldözendő, indítsa meg a rendőrség a hivatalos eljárást.

Komlóssy Pál dr. kapitány a kérelmet teljesítette, az oklevelet visszatartotta s további eljárás végett az illetékes hatósághoz átteszi. A három zenedei tanár ügyében pedig az ítélethozatalt felfüggesztette addig, amíg az országos tanárvizsgálgó bizottság véleménye beérkezik.

Színház és művészet.

A színház műsora:

Szerdán: Pillangókisasszony, opera. (C bérlet.)

Elvált asszony. Pénteken kerül színre A) bérletben Fall Leo nagyszerű operettje, az Elvált asszony, a cimszerepben Zilahyné S. Vilmával, Gondát Szilassi Etelka, Karel Horváth játssza.

A Halhatatlan lump premierje. Szombaton lesz a bemutatója Eisler nagyszerű operettjének. A librettó rendkívül ügyes és hatóságos, bár az alapötlet nem új. Ugyanaz, a melyet Wassermann Jakab „Hokenjos”-ában Magnussen „A nagy halott” című darabjában és Lengyel Menyhért „A hálás utókor” című darabjában feldolgozott. A hőse egy falusi tanító, aki nagytehetségű zeneszerző is, — operapályadíjat nyer. Szülőfalujában halottnak tartják. Szobrot állít neki és már mint elzüllött ember, ösmeretlenül bár, részt vesz saját szobra leleplezési ünnepén. Eysler zenéje művészi, erősen bécsies tónusu és rendkívül melodikus, ami nagyon tetszett a közönségnek ott, ahol eddig előadták a darabot. Az operett sikeréért nálunk Szilassi E., Bárdos I., Rónai H., Horváth K., Ligeti, Borbély, Torma, Kardos, Kemény szállnak sikra, akik a legnagyobb kedvvel készülnek a szombati bemutásra.

A vasut. A debreceni Uranus Színháznak szenzációs előadása lesz csütörtökön este. A budapesti Uránia-színház legkiválóbb műsordarabját mutatja be A vasut címmel, melyet Jörg László dr. miniszteri fogalmazó és Fischer Mór fővárosi mérnök irtak. Az előadás érdekességét emelni fogja az a körülmény, hogy a szerzők részt vesznek a bemutató előadáson s mindketten — felváltva — felolvassanak. Számtalan mozgó és vetített képben látjuk elvonulni szereink előtt a különböző szerkezetű s berendezési vasutakat, a vasutas életet, a vasuti műhelyek működését, ő felsége s a különböző uralkodók szalonkocsijait. Gyönyörű olyan

utak közlekednek, a leghiresebb vasutvonalakat mutat be a darab, amelyeken vaslaktól a Hortobágyot átszelő vasutig.

SPORT.

A Debreceni Vivó-Club bajnoki vívóversenyel. Az április 1. és 2-án rendezendő felsőmagyarországi vívóbajnokságok nevezései szombat este 8 órakor zárultak, melynek eredménye várakozáson felülnek mondható. A többek között impozáns módon vonul föl Nagyvárad vívógárdája, melynek tiz legkiválóbb tagja jön Debreczenbe. A klub versenyzőinek tehát kemény küzdelmet helyez kilátásba a nevezések tömeges volta. Épen azért valószínű, hogy a debreceni versenyvivők kétszeres igyekezettel veszik fel a harcot, melynek eredménye hivatva lesz eldönteni a felsőmagyarországi városok vívósprotjának supremációját. Itt említjük meg, hogy a verseny társadalmi része napról-napra nagyobb arányokat ölt, ami érthető is, mert az akciót oly illusztris egyének, mint Domahidy Elemér főispán és Ujfalussy Gábor cs. kir. kamarás, huszárszázados irányítják, kiknek lelkes sportmunkája már kész sikert jelent. A verseny fényének emelésére ujabban tiszteletdíjat ajánlottak fel a Kaszinó, a Kereskedelmi Csarnok, a 3-ik honvéd gyalogezred tisztikara, Lestyán Adorján udvari tanácsos Debreczen kiváló sportmecenása és még többen. A katonatiszti vívók részvétele érdekében belépti díj nem fog szedetni, csupán az egy koronás program megváltása kötelező. A verseny színhelyének, a Bika-szálló disztermének páholyait már mind lefoglalták, mérsékelt számu fentartott helyek iránt megkereséseket a klub titkárságához kell intézni.

HIREK.

— **Az új evangélikus püspök.** Miskolcra táviratozzák: Ma ért véget az ágostai hitvallású evangélikus püspökválasztás. — Ennek eredménye szerint Geduly Henrik nyiregyházi lelkész lett az új püspök és pedig 50 szavazattöbbséggel.

— **Viktor Emánuel királyunkhoz.** Bécsből táviratozzák: Viktor Emánuel a következő táviratban köszönte meg I. Ferencz Józsefnek Olaszország jubileuma alkalmából hozá intézett üdvözlő táviratát:

— Mély köszönetet mondok Felségednek a részemre küldött jó kívánságokért. Én is bizom jövőjében e két népek, amelyekre még nagy feladat vár. Kérem, fogadjon szívvel jövő jókívánságaimat.

Viktor Emánuel.

— **Böjti istentisztelet.** Holnap az ágostai hitvallású evangélikus templomban böjti istentisztelet lesz.

— **A debreceni zenetanárok háborúsa.** A ma tárgyalt kihágási ügynek új fejleménye az a távirat amelyet a Zeneakadémia titkártól kapott P. Nagy Zoltán igazgató és amely az est folyamán közöltek velünk. A távirat szövege ez:

P. Nagy Zoltán zeneigazgató Debreczen.

Hivatalból igazolom, hogy Grosz Ernő ur okleveles zenetanár, aki oklevelét az országos zenetanár képesítő bizottság előtt az 1907—8. tanév végén megszerezte.

Moravcsik, titkár.

— **Elhalasztott előadás a családi házról.** A magyar mérnök és építész egyesület debreceni osztályának folyó hó 29-ére, azaz szerda este 6 órára kitűzött felolvasása a „Modern házépítés és a családi házak”-ról az előadó közbejött akadályoztatása miatt folyó hó 30-ára azaz csütörtök estére halasztódik el. Az előadást a városháza tanácstermében este 6 órakor tartják meg. Előadás után az Arany Bika szálloda éttermében közös étlap szerinti vacsorát rendez a mérnök egyesület, amelyen a felolvasáson részt vett vendégeket is szívesen látja az egyesület.

— **Megbízás.** A tanítóképző intézetek új tantervének elkészítésével régebbi idő óta foglalkozik az Országos Közoktatási Ta-

nács. E tanterv gazdaságtani része átnézetével és a szükséges új javaslatokkal Debrecen város II-ik számú gazdasági népiskolájának igazgatóját, Péterffy Józsefet bízták meg és javaslata letárgyalására Budapestre rendelték.

— **Apponyi egyetemi tanársága.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A jogi kar holnap ülést tart, amelyen hivatalosan jelölni fogják Apponyi Albert grófit a harmadik egyetemi tanszékre.

— **Hűtőházak Debrecenben.** A külföld nagy városaiban szörme, prémárak, diszruhaneműek, szőnyegek stb. a meleg időszak alatt hűtő raktárházakban való megővése rég idő óta divik, miért is zen konzerválási módot városunk létesít a Vendéglősök Műjéggyár r.-t. Hűtőházaiban és erre a célra modern berendezéssel ellátott molykár ellen megóvó telepet létesített, hol férfi és női bundákat, télikabátokat, szőnyeg, diszruha megőrzése 4-7° hidegben biztonságban van. Bárki hívására háztól elszállítják csekély díjakért megővjük. Telefon 820. — Vidékről postán.

— **A katona beszállásolás terhének megváltása.** A városi tanács felhívta mindazon háztulajdonosokat, akik házaikat folyó 1911. évi május hó 1-től 1912. évi május hó 1-ig terjedő 1 évre a katonatartás kötelezettsége alól megváltani óhajtják, hogy eziránti kérelmüket szóval, vagy írásban folyó évi május hó -ig a katonai és illetőségi ügyosztálynál (városháza, I. emelet 19 ajtó) d. e. 8-tól 1-ig jelentsék be, megjegyezten, hogy ezen megváltási kedvezmény csak béke idejére szól.

— **Halálozások.** A mai napon a debreceni m. kir. állami anyakönyvi hivatalban a következő halálozások jelentették be: Geiger Mór izr. 65 éves, Illyés Jánosné református 75 éves, Faragó Eszter református 7 hónapos, Nagy Mária református 6 éves, Selmecei Piroska református 22 hónapos, özv. Bartha Jánosné református 76 éves, Kacsári Ilona református 21 napos, Magyar Róza rom. kath. 16 éves, Bartholomie Ibolya ág. ev. 6 napos, Mike Ferenc református 14 hónapos, Varga János református 59 éves.

— **Baleset munkaközben.** Bubics György jéggyári munkás karját ma munkaközben az emelődaru elkapta és eltörte. A súlyosan sérült embert a kórházba szállították.

— **Új földgáz.** Makóról táviratozzák: Még 1905-ben Csanádapácán gőzmalmot épített a csanádapácai pegyző. A malomhoz szükséges vizet egy ártézikutból szándékozott venni. Legnagyobb meglepetésére az ártézi vízzel együtt földgázt is nyert, melyet Pfeiffer műegyetemi tanár megvizsgált és megállapította, hogy a kut óránként 12.000 liter gázt szolgáltat, melynek segítségével egy nyolcvan lóerős motort tartanak üzemben, ezenkívül a világítást is a földgáz adja. A malmot már hat év óta tartják földgázzal üzemben s hogy mily nagy a gazdasági értéke, bizonyítja, hogy a malom tulajdonosa évi 18.000, tehát hat év óta több mint százezer koronát takarított meg, mint olyan összeget, melyet tüzelőszerre adott régebben ki.

— **A legszebb férfi kalapok és uri nyakendők nagy választékban** Frank Testvéreknél.

— **Egy magyar aviatikus sikerei.** Párisból táviratozzák: A jouvisyi pilóta-iskolában, melyet Pischoff osztrák aviatikus vezet, hetek óta sikerekkal kísérletezik egy magyar aviatikus: Székely Mihály. A pilótavizsgára készül, még pedig az új francia szabályok szerint, melyek azt követelik, hogy a vizsgázó két egymástól ötszáz méter távolságra levő oszlop körül nyolc nyolcast írjon le és legalább ötven méter magasságra emelkedjék. — Székely legutóbbi felszállása alkalmával már 100 méter magasságot ért el és szabályos nyolc casokat írt e. Francia pilóták nagy elragadtatással beszélnek Székely haladásáról. A pilóta-vizsga után a magyar aviatikus Pischoff bécsújhelyi telepén folytatja kísérleteit.

— **Letaposta a tehén.** Ferge Róza 12 éves cselédleány a diószegi dülön gazdája tehénét legeltette. Egyszerre a tehén vala-

mitől megvadult és a kisleány felöklelte, a földre taposta. A súlyosan sérült gyermeket a kórházba szállították.

— **Kéjgyilkosság.** Zomborból táviratozzák: Gomboson a Duna mellett halva találták Horváthné Kallós Erzsébet, egy szép fiatal asszonyt. A megindított nyomozás kiderítette, hogy Horváthné kéjgyilkosság áldozata. A gyilkosság gyanújával Reznicek gombosi iparost gynusitják, akinek dohánytartóját a halott mellett találták. Reznicek ellen szól az a körülmény is, hogy alibijét nem tudja igazolni és hogy arca teljesen össze van karmolva. A gyanúsított embert a rendőrség letartóztatta.

— **Öngyilkos orvostanhallgató.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Hirschler Rudolf orvostanhallgató, Hirschler Ágoston tanár fia ma atyja lakásán fobelötte magát és meghalt. Mint később kiderült, az öngyilkosság oka reménytelen szerelem. A fiatal ember ugyanis szerelmes volt unokahugába, aki ma tartotta meg eljegyzését.

— **Szerencsétlenség a püspök temetésén.** A mai temetésen a vasuti állomásnál szerencsétlenség történt. Amikor ugyanis a halottas kocsiból a lovakat kifogták, az egyik kocsis, Oláh István föl akart ülni az egyik lóra. Azonban a ló megugrott, a kocsist ledobta és eközben fején meg is rugta. A könyebben sérült embert a rendőrség az első segély nyújtása után bérkocsin a kórházba szállította.

— **Megőrült aasszony.** Pákozdy Dánielné 34 éves Szotyori-telepi lakos nő ma hirtelen megőrült, törni, zuzni kezdett. A kihívott mentők tették ártalmatlanná a dühöngő asszonyt, akit azután kiszállítottak a kórházba megfigyelő osztályába.

— **A Debrecen Vidéki Takaréknévtár.** m. szövetkezet (Piac-utca 32. sz. alatt) házak és egyéb ingatlanok vételéhez, valamint építkezésekhez, a legelőnyösebb kölcsönöket nyújtja. Régi drága terheket, hosszú lejáratu olcsó kölcsön alakjában convertál.

Régi elsőrendű vászon- és fehérnemű üzlet Kardos László Kossuth-utca 9. Menyasszonyi kelengye. Férfi kelengye. Gyermekkelengye.

— **Költözés előtt** mélyen leszállított árak Aczél antiquariumában.

— **Elismert legtekéletesebb ing szabás.** A férfi-divat tavaszi újdonságai a legfinomann kivitelben Békés Lajos fehérnemű készítőnél kaphatók, Debrecen. Telefon 304.

— **Igyunk Anna Kristályvizet,** fél literes palack ára 4 fillér, egy literes 8 fillér. Telítő telep Erzsébet-ut 29. Telefon 820.

— **Tanonc, nyomdász, felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49.**

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BACTERIUM BENTIS természetes ásványviz, üdít, gyógyít. Vese- és hólyagbetegségekre, a vasmenedekezéskor, a húgyúti betegségekre, a fénypárolásnál, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos betegségeinél kiváló hatású. — Orvosilag ajánlva. — Főlerakat

Fried és Löwenheim írószerszámok és csomagolóeszközök kereskedésében, Debrecen. Piac-utca 72. — Telefon szám 740.

KÖZGAZDÁSÁG.

Terménytőzsde.

Magyarországi E. debreczeni bizományos távirati jelenti.

Budapest, 1911. márczius 27.

Készárú 5 olcsóbb.

1911. októberi buza	10.73—84
1911. áprilisi buza	11.50—51
1911. májusi buza	11.35—36
1911. áprilisi rozs	8.16—17
1910. májusi rozs	—
1910. októberi rozs	7.98—99
1910. októberi zab	—
1911. áprilisi zab	8.53—54

1911. májusi tengeri	5.57—58
1910. szept. tengeri	—
1910. apr. tengeri	—
1910. augusztusi repce	—

Kitüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel.

Csuz, köszvény, reuma
ellen a legjobb házi szer a literes

KIRÁLY BALZSAM!

Hatásán némely esetben meglopó, amennyiben gyakrabban idültabb esetekben is már egyszeri bedörzsölésével a fájdalmak teljesen megszűnnek.

Fog és fájást 5 perc alatt megszüntet
Egy nagy üveg ára 2 kor. teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ gyógyszer-tárában

Kossuth-u 8. Kölcsoni Segélyező-Egylet új 2 emeletes palotájában.

Regény-csarnok.

Megosztott szív.

(Folytatás.)

Erzsike már elbocsátotta Tibor karját s anyja mellé húzódott az egyik üresen maradt szalmaszékre. Fejét csaknem egészen lehajtotta anyja ölébe s csókokkal borította a vézna asszonynak sovány kis kezét.

Az anyja érezte, hogy mily forró leányának ajka, homloka; de nem szólt semmit, alig hallhatólag sóhajtott s bágyadtan simogatta a szép leány fejét.

Tibor ezalatt letette kezéből a kalapját.

— Ugy, — dörgött a Magda néni hangja. Most bocsánatot kérhetsz, én pedig a konyhába megyek és siettetem a vacsorát.

Kissé zavartan közeledett Tibor a fiatal leányhoz és anyjához. A társalgás egész este nehézkesen haladt s gyakran el-elakadt, mindamellett, hogy Magda néni vidám, zajos közbekialtásaival gyorsabb pördülésre igyekezett nógatni.

Meglátszott mindnyájokon az erőltetett vidámság. Mindenki törekedett jókedvet mutatni, de úgy látszott, mindenki tudja, hogy nem árnithatja el a többieket. Valami sötét felhő árnyéka lebegett fölöttük egész este.

Tibor pillantása olykor-olykor borusan, félénken szállt át az ifjú leány arcán. Máskor egész este át nem vette le szemét a kedves arcáról, gyönyörködve hallgatta csevegését s mintegy felüldülve e gyermek kedély vidámságán, saját lelke is megtelt vidámsággal s visszasugárzotta a fényt, melyet a fiatal leány lelkétől nyert. Most mintha e varázslatnak egyszerre vége lett volna, valami végtelen szomorú, leverő aggódo érzés foglalta el a Tibor lelkét, mintegy előérzete valami jövő szerencsétlenségnek.

A fiatal lány inkább gondolkodónak, mint szomorúnak; szemének kifejezésében több volt a csudálkozás, a megdöbbenés, mint a busongás. Arca égett csaknem egész este.

Midőn Tibor távozott s szokás szerint kezét fogták, Erzsike zavartan, csaknem ijedten vont vissza kezét, aztán mintha hibát követett volna el, még mélyebben elpi- rult s szeme kérő, esdeklő kifejezéssel fordult Tibor felé.

Valami oly ellenállhatatlan bűbáj volt e gyermek, esdeklő kifejezésben, hogy Tibor félig öntudatlan, elragadtatva csókolta meg a fiatal leány kezét. De abban a pillanatban homlokán is összehúzódtak a ráncok s meglehetősen világosan lehetett olvasni arcából a boszankodás, az önmagával való elégedetlenséget.

Gyorsan elfordította arcát a világosságtól a folyosó árnyékába. Mindnyájan kijöttek a szobából.

— Ej, milyen szép este — kiáltott föl! Magda néni.

A vézna asszonyka nyakába borított egy sált. Tudta, hogy ilyenkor rendszeren egy kis séta következik.

— Csak tedd le azt a sált, — harsogott most Magda néni hangja — ma szép az est, de hívós. Menj be a szobába. Te is, Erzsike.

A vézna asszonyka gépiesen engedelmes kedett. Megszokta már. A fiatal leányka kisé bámulva tekintett Magda néniire; az est oly enyhe, oly gyönyörű volt, de azért ő sem szólt semmit s követte anyját.

Magda néni Tibornak karjába akasztotta karját.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.*)

Van szerencsénk köztudomásra hozni, hogy barátságos megegyezés folytán a **PAVLOVITS ÉS SZILÁGYI** műépítész és építőmesterek cég alatt fennálló társas viszonyt megszüntetjük.

A cég által vállalt összes munkákat a teljes lebonyolításig még a cég fogja eszközölni. A cég által vállalt összes kötelezettségek teljesítéséig cégünk változatlanul fennmarad.

A midőn a nagyérdemű építető közönség részéről megnyilvánult kitüntető bizalmat őszintén megköszönjük,

vagyunk kiváló tisztelettel

Debreczen, 1911. március 28.

Pavlovits és Szilágyi
műépítész és építőmesterek
Debreczen.

Tisztelettel köztudomásra hozom, hogy irodámat a Pavlovits és Szilágyi cég jelenlegi helyiségében, Piac-utca 51. sz. házban **PAVLOVITS KÁROLY**

műépítész, építési vállalkozó

cég alatt megnyitottam. Kérem a nagyérdemű építető közönség további nagybecsű bizalmát és támogatását.

Debreczen, 1911. március 28.

Kiváló tisztelettel

Pavlovits Károly,
műépítész.

Értesitem a t. közönséget, hogy építési irodámat Kossuth u. 20. szám alatt f. évi április hó 1-én megnyitom.

Szilágyi János

műépítész és építő mester.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk

Legelegánsabb

férfi ruhákat

készít

SZABÓ LÁSZLÓ férfi szabó

Debreczen, Széchenyi-utca 11. sz.

Szabó Lajos Fiai

cég női divat ruházában

a tavaszi és nyári ruhakelme, selyem és a ruhadiszek cikkei már teljesen raktárra érkeztek.

Kivételes olcsó eladásra kerülnek:

120 cm. kosztüm-kelmék angol izlés	1 frt 20
140 cm. szolnai kosztüm kelme	1 frt 80
120 cm. tiszta gyapjú ruhakelme	1 frt 10
110 cm. diagonál divatkelmék	85 kr.
Selyemszálú ruhavásznak	46 kr.
Mosó levantinok	26 kr.

Az itt felsoroltakon kívül nagy választék a jelenlegi divatnak megfelelő ruhakelmékben, továbbá selyem, csipke, szalag, fátlyol és ruhadiszekben.

Tisztelettel figyelmeltetjük a nb. vevő közönséget, hogy úgy a bel-, mint a külföldön elsőrangúnak elismert és többszörösen kitüntetett **gyártmányaink, minden egyes darabja czégnél van elítva.**

Beszerezhető minden nagyobb butor és vaskereskedésben, de **enack hiányában, az Ispotály-utcai gyártelepünkön** levő állandó nagy raktárunk az igen tisztelt vevő közönség rendelkezésére áll.

DEBRECZENI VAS ÉS RÉZBUTORGYÁR

Részvénytársaság.

Telefon sz. 49.

Telefon sz. 49.

SZÁNTÓ LÁSZLÓ

DEBRECZEN

a Salgótarjáni Köszémbánya Részvénytársulat Hajdu- és Szabolcsmegyei képviselője.

Ajánlja: a Salgótarján, Fetrozsvény, Pálfaiva és Farkasvölgyi bányák darabos, hockos, durva, akna és aprószén termékeit csaplési, szobafestési és ipari czélokra

Nincs többé gyomorlajás!

A szabadalmazott

Kakukfő keserű

(elix. fumar. off.) házi szer

néhány napi használat után teljesen megszűnt a mákacs étvágytalanság, hányogert, gyomor időgecség, hasmenést és mindennemű gyomorlajást. Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy 2 kor. — Főraktár: Tó öki József gyógyszerháza, Budapest. — Debreczenben egyedül kapható:

HARSANYI LAJOS gyógyszerháza, Csapó-utca 48. szám.

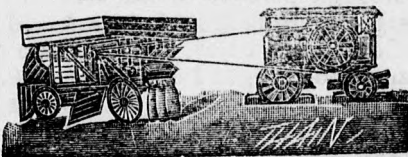
Óvakodjunk az utánzatoktól. Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon elix. fumar. off. védjegy rajta van.

HA ÖN

egy gazdaságos

üzembiztos

kiváló munkateljesítményű

motoros csaplészelvet előnyös árban, kedvező fizetési módzatokkal teljes szavatossággal beszerezeti óhajt, úgy forduljon megkeresésel

SZÜCS ODÖN

Budapest, VI., Nagymező-utca 66.

szám alatti meőgazdasági és ipari gépkereskedelmi vállalat, mely cég felszólításra árjegyzéket és költségvetést díjmentesen küld meg.

Árlejtési hirdetmény.

Konyáron, Biharmegyében, egy két emeletes mőtor üzemre berendezendő malmot építettek. Az építkezési munkálatok keresztül vitelére árlejtést hirdetek. Ajánlat tehető külön a beton, kőműves és ács munkákra, valamint egyetemlegesen az egész munkálat keresztül vitelére.

A tervrajz és építkezési feltételek 1911. április 2-ig a konyári lelkészi hivatalban megtekinthetők.

Ajánlat tehető **április 5. reggel 8 óráig**, ugyanaz nap d. e. 10 órakor pedig nyilvános szóbeli árlejtés tartatik, amikor is az ajánlattevők a körülbelőli vállalati összeg 10%-át 3000 koronát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban letenni kötelesek.

Konyár, 1911. március 27.

Hegedüs Ferencz

lelkész.

„Gyöngyvirág Crème“

az arokrómok gyöngye!

Szeplő, májoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. **Símává, fehérre és ádóvé teszi az arobert!** Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való krème nem szároz, míg az éjjelre való szároz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyo“ című gyógyszerházában,

DEBRECZEN.

Brüssel
1910.

GRAND
PRIX.

Bőr-
Crém
Puder

Szappan
Borotváló
szappan

Tube 70 fill. és 1 K 20 fill.

Ideális, zsirmentes bőrápoló szer.

A bőrt ellentálló képessé és bársonysimává teszi.

Nélkülözhetetlen **hideg időkben, hegyi és tengeri utakon.**

Kitűnő szer a bőr felpattagzása ellen. — Mindenütt kapható.

Georg Dralle, Hamburg és Bodenbach a. E.

Tiszta agyagból készült szép és jó

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szerezhető be.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Nőülmi óhajt ép, egészséges, ev. ref. vál-lásu 25 éves egyén, ki egy jó pénztintézet főtitkárjelöltje. Mintegy 20.000 korona magánvagyonnal rendelkezik. Nőül venne olyan leányt, ki föltétlen szerény, jólelkű, kellő műveltségű és megfelelő hozománnyal is rendelkezik. Leveletet teljes címmel «Diskrét» jelige alatt e lap kiadóhivatalába kérem.

Fiatal uri lány szeretne most tavasszal nagyobb olaszországi körutazást tenni, irjanak olyan uri emberek, akik kísézőnek erre vállalkoznak „Barna leány” jeligére a kiadóban.

Keresztény huszonöt éves fess fiatalember nagyobb üzlet vezetője, jó fizetéssel és 9 ezer korona készpénzzel rendelkezik, házasság céljából komoly nő ajánlatát kéri „Boldog jövő” jelige alatt a kiadóba.

Betöltendő.

Több ügyes fűszerkereskedő segéd nagykereskedésbe azonnal felvétetik. Helyi piacon ismerős előnyben részesül. Czim a kiadóban.

Telekkönyvi és bírósági végrehajtói vizsgával és hosszabb irodai gyakorlattal bíró, 32 éves családos ember, irodai vagy más alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalba.

Szakácsnő, ki önállóan jól főz, tiszta és a házi teendőkhöz is jártas, német családhoz ápril elsejére kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Tanonc, nyomdász, felvétetik a Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49.

Adás-vétel.

Valódi szegedi édes, nemes és rózsa paprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

100 db. hüvely anti nicotin 20 fill. Harmathy nál Fűvészkert 14. A «Kolibri» hüvelyt feltétlenül izelje meg mindenki!

Szőlőkaró görcsmentes 5' és 6' kapható a Falk kefégyárban.

Gőzerővel pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2. Pénzügyi palota.

Eladó egy jó fürdőkád. Cím a kiadóban.

Boreczet házilag készült kapható. Czim a kiadóba.

Jó karban levő majdnem új íróasztalt keresek megvételre. Ajánlat «Vevő» jeligére a kiadóba.

Lakás.

Egy műhely és szoba kiadó Széchenyi-utca 44. szám alatt.

Egy utozal butorozott szoba kiadó Széchenyi-utca 44. alatt.

Különféle.

Férfi és női kalapok a legszebben tisztítottak és javítottak Békés Lajos kalapos műhelyében, Piac 46. az udvarban.

Ügyes lehnemű varrónő házakhoz ajánlkozik, esetleg munkát otthonra is elvállal. Czim a kiadóhivatalban.

Directe elkülönített helyiségben **gróf Dégenfeld-tér 1. sz. a.** szigoruan של פתח áru csakis

Lindenfeld J. Jenő

nagykereskedőnél kapható.

Aki tisztán, szigoru felügyelet alatt kezelt **fűszert** akar, az szükségletét a husvétünnepre kizárólag ott szerzi be.

Donogán és Somossy
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Tavaszi ujdonságok

ruha kelmék, ruha és b'ous aelymek, z-phyr, vászon, kreton, batist, grenadla, z ledenséle ruha díszek és kollézek

óriási raktára!!

Ne tessék ezt elolvasni!!!

Női és Leányka Felöltők, Cosztümekek, Aljak, **Ladstädter-féle** modell kalapok, Bluzok, Pongyolák, Sapkák, Gyermekek ruhák beszerzésére ez idő szerint Debreczenben a **legelőnyösebb** bevásárlási forrás a **Kistemplom bazárban**, az ujonnan berendezett áruház a legdusabb választékkal. Tessék erről meggyőződni. Szives pártfogást kér

BÓZSA.

A többszörösen kitüntetett osodás hatású háziszer
a Dr. BOROVSKY-FÉLE

BOROLIN

városunk piacán is megjelent. Ez a háziszer hatásában és erőlkötésében **felhímulhatatlan gümősoros izom- és ideglajdalmak, fej- és loglájás**, továbbá minden meghülés okozta bajok, mint **rheuma, köszvény, csusz, ischiás, izületi lob** és zsárában szenvedők, végül **lanyási és égési sebek** fájdalmainak megszüntetésére. **Kiváló fertőtlenítő és testvévő háziszer.** Kapható városunkban a következő cégeknel: **Steiner Manó, Mihalevits Jenő** gyógyszerárában, **Központi drogueriarában, Deutsch Lajos, Nagy András, Mayer Jenő és Béla, Stern József és Testvére** kereskedésében. **Ermihályfalván: Mátrai Ákos** gyógyszerárában. Földesen: **Weisz Miksa** kereskedésében 1.20, 2. - , és 2.50 K-ás üvegekben.

Készítik:

Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest, II. ker., Fő-utca 77/c. sz.

Nyári gondozásra.

Nyári gondozásra.

Hűtőházak Debreczenben.

Szőrméket, szőnyeget és ruhaneműeket hűtőházainkban molykár elleni megóvásra elvállalunk, ahol 7 fok hidegben lessz megőrizve, felesleges tehát kellemetlen szagu anyagokkal, mint pl. naftalin, kámfor és molyporral sokáig használhatatlanná tenni ruháinkat.

Beraktározásra elvállalunk:

Férfi és női Bundákat
Férfi és női szőrmekabátokat, bekeoseket,
Díszruhákat,
szőnyeget,
függönyöket

és minden molytól óvándó ruhaneműeket.

Tűzkár ellen bebiztosítva csekély díjért tisztán őrizzük meg. Meghívásra érte küldünk, a háztól elhozzatjuk.

Telefon 820.

Telefon 820.

Vendéglősök, Kentesek és Mészárosok műjégyára
részvénytársaság. Salótrom-u. 30,